

Universitätsbibliothek Paderborn

**Diatribai De Primis Veteris Frisiae Apostolis, Sive
Dissertationes, quibus eoru[m] anni, actus, res,
personae, loca, tempora in eorundem actis occurrentia,
discutiuntur, illustrantur, erroresque ab ...**

Bosschaerts, Willibrord

Mechliniae, 1650

150. Quisnam successerit S. Willibrordo in Episcopatu? An Bonifacius? An
is Episcopus siue Archiepiscopus Vltraiectensis proprius fuerit?

urn:nbn:de:hbz:466:1-10958

DE PRIMIS VETERIS FRISIAE APOSTOLIS
 suos tumultuantes, Hagiomachiam & Lipsanomachiam ex
 professo instituerunt, in Sanctorum imagines, in San-
 ctorum cineres prophana arma verterunt; eos in cloacas
 proijcere, in ventos dispergere, in nouos prophanos ci-
 neres redigere inter primas curas sumpserunt, quæ mala
 euasit S. Willibrordus Epternacum certioris quietis cu-
 bile sibi decernendo.

D I S S E R T A T I O C L .

Quisnam successerit S. Willibrordo in Epis-
 copatu? An Bonifacius? An is Epis-
 copus siue Archiepiscopus Ul-
 traiectensis proprius
 fuerit?

Oannes Becanus in Bonifacio ait, Bonifacium postquam Willibrordus ab
 huius saeculi incolatu transmigrasset,
 consentiente Carolomanno & sub-
 stituto sibi Moguntiae Lullo Ecclesiæ
 Ultraiectensem gubernandam acce-
 pisse eumque secundum Episcopum
 Ultraiectensem numerat. Heda etiâ
 cum secundum in numero Episco-
 porum Ultraiectensium collocat. Item Suffridus Petri in
Appendice ad Beçanum. Adrianus Barlandus in Catalo-
 go Episcop. Ultraiectensium dicit à morte Willibrordi
 Bonifacium Ecclesiæ Ultraiectensi præfuisse. Gerardus
 Nouiomagus in suo Catalogo, Bonifacius post Willibror-
 di

di Clementis mortem Ultraiectensis Ecclesiæ curam suscepit. Molanus in Indiculo SS. Belgij, Bonifacius mortuo Sanctissimo Willibrordo Moguntiæ successorem suum constituit S. Lullum & Traiectensem ad Rhenum Archiepiscopatum secundò suscepit. Ludgerus in Epistola de S. Sviberto Bonifacium Moguntinensis & Traiectensis Ecclesiarum Episcopum vocat. Idem in vita S. Gregorij, Senescente, inquit, S. Willibrordo in opere Dei & stabilito Episcopatu in loco qui nuncupatur Traiectum & alio nomine Wiltaburgum, & migrante ad Dominum de hac luce successit S. Bonifacius idem Archiepiscopus & Martyr. Rixfridus Episcopus Ultraiectensis ordine sextus in epistola ad dictum Ludgerum expressè Bonifacium Archiepiscopum Traiectensem secundum appellat. Similes loquendi modos seruant plures.

Mihi rem diu multumque ponderanti persuasum est S. Bonifacium proprium, peculiarem ac fixum Ultraiectensis Ecclesiæ Episcopum aut Archiepiscopum ordinatum non esse saltem ante annum 754. sed solummodò ut legatum Apostolicæ sedis & totius Germaniæ quasi Archiepiscopum Cathedram Ultraiectinam post abcessum S. Willibrordi gubernasse, eiusque supremam curam gesisse. Eò me mouent i. Verba ipsiusmet Bonifacij ad Stephanum Papam: *Princeps autem Francorum Carolomannus commendavit mibi sedem illam (mortuo Willibrordo) ad constituendum & ordinandum Episcopum, quod & feci.* Dicit commendasse tanquam Legato Apostolico, totius Germaniæ superintendenti & quasi Primi. Et quidem commendasse ad constituendum ibi Episcopum, non ut ibi Episcopus ipse fieret, sed ut Viduæ Ecclesiæ de sposo, de viro prouideret, quod & præstítit, non seipsum, sed aliud S. Willibrordo ex plenitudine potestatis substituendo.

D d d d 3

Secundò,

Secundò, ante annum 745. nullius certæ sedis Episcopus aut Archiepiscopus fuit, sed incertæ sedis Antistes creatur anno 732. quo expeditius per Germaniam Euangelium diffunderet. Demum anno 745. certæ Ecclesiæ deputatur, nempe Moguntinæ, cuius eo anno proprius Archiepiscopus consecratur. Quomodo ergo statim S. Willibrordo potuit successisse? Quomodo Ultraiectinæ Ecclesiæ Archiepiscopus ordinatus fuisset?

Tertiò, quod à felici recessu S. Willibrordi usque ad annum 754. vix vñquam aut numquam Ultraiecti egerit quam absentiam Canones non ferunt, nec ipse tulisset, si ipse sicut S. Willibrordus eius sedis ordinarius ac Cardinalis extitisset, vbi omnia erant negotiorum plena.

Vix vñquam aut numquam Ultraiecti degisse, patet ex eiusdem ad actis apud Serarium & Mirum apud quos habes: anno 738. Romam iuisse ac rediisse. Anno 739. ut Archiepiscopum & Apostolicæ sedis Legatum Bauariam in 4. Dioeceses partitum. Anno 742. Ratisbonæ Synodum habuisse: anno 743. Liptinis seu Listinis alteram Synodum celebrasse præsente Carolomanno Principe: anno 745. ex incerte sedis Archiepiscopo per Zachariam Papâ creatum Moguntinæ Ecclesiæ proprium Archiepiscopum, & tertiam Moguntinæ Synodum coegisse. Postea ad Fuldam amnem in silua Buchonia locum à Carolomanno & Pipino Principibus dono datum ad usus Monachorum aptare cœpisse. Deinde Romam ultimò profectum indemque reuersum anno 750. Heripoli (alias Wirceburgi) in Franconia firmum fixumque Episcopum constituisse S. Burchardum anno 751. Pipinum Carolomanni Patrem coronasse & vnxisse Francorum Regem anno 752. in urbe Suectionensi: In Frisiā ultimo se contulisse relicto Archiepiscopatu Moguntino anno 754. ibidemque sequenti

quenti anno 755. à Frisijs peremptum. Ex quibus patet eum aut numquam, aut rarissime ab obitu S. Willibrordi Ultraiecti egisse; quod ferendum non est in Episcopo proprio, nec patiebatur status Ecclesiæ Frisorum, nec ipse in se tollerasset. Certe postquam innexus fuit Cathedræ Moguntinæ non legitur discurrisse ut antea. probatum itaque sit S. Bonifacium Ultraiectensem Episcopum proprium non fuisse saltem antequam Moguntinam Ecclesiam missam ficeret. Et quis constituisset eum taliter in Episcopum, aut Archiepiscopum? non se ipsum, non Carolmannus. De Pontificia ordinatione, indulto, ne vestigium appetat, quod sane silentio Historia non suppressisset. Moderatus tamen est Ecclesiam Ultraiectensem statim mortuo Willibrordo ei ex plenitudine potestatis legatae de novo Episcopo prouidendo, directionem ac supremam curam ei impendendo & tamquam Hyperaspistes contra Colonenses eam lacescentes. Quò respexisse reor Authores supra qui eum 2. Episcopum sive Archiepiscopum Ultraiectensem numerant.

Petes; Quis ergo post S. Willibrordum fuit peculiaris Ecclesiæ Ultraiectinæ Episcopus? Respondeatur, eum quem in epistola ad Stephanum Papam ibidem se constituisse assuerat Bonifacius. Cur enim orba Ecclesia sine proprio Pastore relinquetur? talem perquam maxime conditio Frisiæ expostulabat à quo Neophyti in fide confirmarentur, à Luporum insidijs defenderentur, sacra ministrarentur. Nec sufficiebat superintendentia Bonifacij continuò absensis & quidem ad remotissimas plagas.

Petes secundò, an ille sit Eobanus collega Bonifacij in Martyrij perceptione? Respondeatur, nullum nomen exprimi in Epistola ad Stephanum Papam. Eobanum fuisse

fuisse videtur afferere Serarius Moguntinarum rerum lib.

3. Notatione 45. aiens: *Sicque Traiectensis Episcopus quidem secundus fuisset Eobanus, sed Archiepiscopus secundus Bonifacius.* Mihi aliud sentitur 1. ex Heda & serie contextus historialis Othloni lib. 2. vitæ S. Bonifacij, ubi post discessum eius à Willibrordo anno 722. post Episcopatus à Gregorio secundo & tertio acceptos, post Fuldensis Monasterij fundationem, post suscepit & administratum Archiepiscopatum Moguntinum, post desiderium eundi in Frisię, post renuntiationem Cathedræ Moguntinæ & substitutionem Lulli, post recessum ultimum in Frisię cap. 25. sunt hęc verba: *Tantam autem gratiam Dominus famulo suo Bonifacio iam in Frisia agenti & predicationibus intento contulit, ut post paucos dies multam illia virorum ac mulierum cum commilitione suo Choropiscopo Eoban baptizaret. Hunc namque ad subleuandā senectutē suā iniunctosibi Episcopatu in urbe, qua aicitur Trecht/ subrogauit.* Ex quibus plane apparet non sibi Eobanum substituisse Choropiscopum potius Coepiscopum nisi post quam abdicata Moguntia & ei ordinato Lullo Frisos ultimum petiit anno 754 & hoc plane, non aliud intendunt Becanus & Molanus citati superius: Priorem vero de quo in Epistola ad Stephanum Papam, Ultraiecti constituit statim à morte S. Willibrordi regente Carolomanno, qui iusto quinquennio ante annum 750. Monasticum adierat patrijs Ditionibus relictis, nec unquam repetitis. 2. Eobanum sibi substituit ad subleuandam senectutem suam: ast dum Carolomanno regente Episcopum Ultraiectensibus ordinaret, non erat tanta senectus Bonifacij, ad summum 66. annotum, alij minus darent. Erat vero iustissimæ senectutis & auxiliij egens dum è Moguntia in Frisię concederet, nimirum 82. annorum. Vide Serarium lib. 3. Moguntinæ historię notatione 54.

Tertio

Tertiò, Eoba num sibi subrogauit ex proprio motiuo, ex propria potestate; ast alium iam statuerat ad petitionem Carolomanni paucis annis post defunctum Willibrordum imperantis & circa annum 746 imperium cum monastice in perpetuum commutantis. Quare alius est mihi Eobanus Martyrij Bonifacij socius ab eo quem in dicta ad Stephanum epistola Ultraiectensi Ecclesiæ Episcopum se constituisse prædicat Bonifacius.

Petes tertio, cur ergo non numeratur ille petente Carolomanno constitutus secundus Episcopus Ultraiectensis? cur ab omnibus Bonifacius? Respondetur, eo quod ille, obueniente præsertim non longe post Barbarica vastitate, secundum qualitatem & nomen manerit incognitus, obliuioni traditus, & Bonifacius in omnibus tam veteribus quam recentioribus historijs esset & sit celebratissimus, adeoque notissimus ac scriptorum calamo perquam obuius. Præterea maius lumen obfuscat minus; Bonifacius propter celebritatem, potestatē, superintendentiam Dioecesis Ultraiectinæ, imo totius Germanicæ, obfuscavit alliorum nomina & memorias.

E e e e D I S S E R-